

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового та аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Механізація лісогосподарських робіт

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність Н4 Лісове господарство

шифр і назва

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна
медицина

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 25 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Механізація лісогосподарських робіт
Викладач (-і)	Коляджин Ігор Федорович
Контактний телефон викладача	067-342-09-72
Е-mail викладача	ihor.koliazhyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити Є КТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультування проводиться за розкладом консультацій викладача, який розміщений на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Механізація лісогосподарських робіт» спрямована на вивчення принципів, методів і засобів механізації основних технологічних процесів у лісовому господарстві — від підготовки ґрунту і створення лісових культур до догляду, меліорації, будівництва доріг лісогосподарського призначення та відновлення лісових насаджень. У курсі розглядаються конструкції, технічні характеристики, робочі процеси та ефективність сучасних машин і механізмів, що застосовуються в лісогосподарському виробництві. Особлива увага приділяється питанням підвищення продуктивності праці, енергоощадності, безпеки праці та екологічної доцільності використання технічних засобів. Дисципліна формує у студентів знання і навички для раціонального вибору, експлуатації та обслуговування машинно-тракторного парку лісового господарства.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти системи знань про сучасні засоби механізації лісогосподарських робіт, набуття практичних умінь з вибору, ефективного використання та технічного обслуговування машин і механізмів для підвищення продуктивності, якості та екологічної безпеки лісогосподарських процесів.</p>	
<p> Завдання дисципліни</p> <p>Основними завданнями курсу є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення студентів із класифікацією, принципом роботи та конструкцією машин і механізмів, що застосовуються у лісовому господарстві. 	

2. Вивчення методів механізації основних процесів: підготовка ґрунту, посів, садіння, догляд за культурами, заготівля і переробка насіння, меліоративні роботи.
3. Формування знань щодо вибору технічних засобів залежно від природних умов, рельєфу та виду робіт.
4. Засвоєння правил експлуатації, регулювання, технічного обслуговування та зберігання машин.
5. Ознайомлення з сучасними напрямками автоматизації та інноваційними технологіями у механізації лісгосподарських процесів.
6. Виховання навичок безпечної експлуатації техніки та дотримання екологічних вимог під час механізованих робіт.
7. Підготовка студентів до практичного застосування знань у професійній діяльності та подальшого вивчення спеціальних дисциплін технічного спрямування.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного застосування машин, механізмів і знарядь лісгосподарського призначення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
Практичні	12
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
четвертий	Н4 Лісове господарство	другий	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.
------	----------------

	лекції	практичні заняття	самостійна робота .
Тема 1. Вступ. Завдання і значення механізації в лісовому господарстві	2	-	5
Тема 2. Механізація робіт із підготовки ґрунту під лісові культури	2	2	5
Тема 3. Машина для висіву лісового насіння і садіння лісу	2	1	5
Тема 4. Механізація догляду за лісовими культурами	2	1	5
Тема 5. Механізація заготівлі і переробки лісового насіння	2	1	5
Тема 6. Механізація робіт у лісових розсадниках	2	1	10
Тема 7. Механізація лісозахисних і меліоративних робіт	2	2	5
Тема 8. Механізація робіт з розчистки технологічних поверхонь і лісових площ	2	2	10
Тема 9. Перспективи розвитку технічних засобів у лісовому господарстві	2	2	10
ЗАГАЛЬНА:	18	12	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль – до 40 балів за семестр; контроль самостійної роботи – до 10 балів за семестр; екзаменаційний контроль – до 50 балів. Сумарний підсумковий контроль – до 100 балів (сума балів за поточний, самостійної роботи та екзаменаційний контроль). Шкала оцінювання: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового екзаменаційного контролю за умови виконання усіх видів робіт, передбачені силябусом навчальної дисципліни і в процесі поточного контролю набрав не менше 25 балів.
Підсумковий контроль	Підсумковий екзаменаційний контроль здійснюється у письмовій формі. Екзаменаційний білет включає п'ять питань кожне з яких оцінюється до 10-ти балів, а за екзамен виставляється сумарна кількість балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність дотримується при вивченні дисципліни. Зокрема не допускається списування під час проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, самостійного виконання навчальних завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Вимагається застосування посилань на джерела інформації у разі

використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю, а з іншої причини – у вигляді співбесіди. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку пропуску більше 50 % часу аудиторного навантаження студент не допускається до іспиту.

Неформальна освіта. Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>). Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної Роботи студентів з відповідних дисциплін.

8. Рекомендована література

1. Давиденко, А. В. *Механізація лісогосподарських робіт: підручник.* – Харків: ХНАУ, 2018. – 324 с.
2. Калінін, І. І., Сидоренко, П. П. *Машина і механізми для лісового господарства.* – Київ: Логос, 2016. – 312 с.
3. **Лісові машини: навч. посібник** / За ред. С. І. Дубровіна. – Львів: НЛТУ України, 2020. – 280 с.
4. Бондаренко, О. М. *Основи механізації та автоматизації лісогосподарських робіт.* – Київ: Агроосвіта, 2019. – 240 с.
5. Тарасенко, В. Г., Романенко, Ю. І. *Механізація лісових культур і догляду за ними.* – Харків: ХНТУСГ, 2017. – 256 с.

Додаткова література

6. Скляренко, В. М., Кушнір, Л. П. *Сучасні машини та обладнання для лісового господарства.* – Львів: НЛТУ України, 2021. – 198 с.
7. **FAO. Forest Machinery and Equipment: Guidelines for Efficient and Sustainable Use.** – Rome: FAO Forestry Paper, 2020. – 156 p.
8. **Pulkki, R. Introduction to Forest Operations and Technology.** – University of Helsinki, 2019. – 210 p.
9. **Heinimann, H. R. Forest Operations Engineering and Management.** – Springer, 2017. – 320 p.
10. **Лісотехнічні машини: практикум** / Під ред. Ю. М. Ковальчука. – Житомир: ПП “Рута”, 2022. – 180 с.

Електронні ресурси

11. Державне агентство лісових ресурсів України — <https://forest.gov.ua>
12. Національний лісотехнічний університет України. Електронна бібліотека — <https://nltu.edu.ua>
13. FAO Forestry — <https://www.fao.org/forestry>

Викладач : доц.

І.Ф. Колядзин